

[POČETNA](#) > [SLAVONSKI BROD](#) > [ŽIVOT](#)

[POČETNA](#) > [SLAVONSKI BROD](#) > [ŽIVOT](#)

Autor: Ivan Majstorić

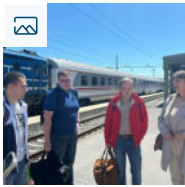
25.11.2025. u 07:00

ANALIZIRA IVAN MAJSTORIĆ

Sociolog otkrio: Što mlade (ipak) može zadržati na selu?

Istraživanje mladih u sklopu projekta SECRRURAL pokazalo je kako su mladi iz hrvatskih ruralnih područja izrazito nezadovoljni prilikama za zaposlenje u mjestu stanovanja i bližoj okolini, upravljačkim političkim strukturama (naročito radom države) te percipiraju nisku kvalitetu prometne infrastrukture i povezanosti.

SERIJU članaka „Kako su mladi ostali na selu - Primjeri društvenog angažmana mladih u Brodsko-posavskoj županiji“ nastavljamo razgovorom s još jednim mladim stručnjakom, **Brunom Šimcem** (32), višim asistentom Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U našem razgovoru smo se fokusirali na migracije mladih s naglaskom na iseljavanje iz ruralnih područja.

ANALIZIRA IVAN MAJSTORIĆ

Kada bi i kako mladima ruralna područja postala poželjan dom?

Bruno Šimac je od 2020. godine zaposlen kao asistent/doktorand na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na kojem je 2024. obranio doktorski rad naslova „Društvene odrednice namjere ostanka mladih u ruralnim područjima Republike Hrvatske“

Oglas

Iskoristite Black Friday popuste na našem webshopu i u poslovnicama

VEGAS.HR i EGT DIGITAL upravo sada nude 20% CASHBACK u stvarnom novcu, samo 24.-30.11. Udi, zaigraj i vrati dio natrag. 18+ Igraj odgovorno.

Na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sudjeluje u izvođenju prijediplomskih kolegija „Sociologija grada“ i „Sociologija sela“ te diplomskih kolegija „Održivi urbani razvoj – participativni pristup“ i „Suvremena sociologija i urbano društvo – istraživanja“. Autor je 8 znanstvenih radova, a sudjelovao je u ukupno 5 znanstvenih projekata iz područja sociologije prostora i socijalne ekologije. Njegove znanstvene kompetencije odnose se na opće teorijsko i metodološko poznavanje područja sociologije prostora (urbana i ruralna sociologija), kao i izraženo iskustvo u izradi i provedbi kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja.

Prema metodologiji Državnog zavoda za statistiku 2021. godine u gradskim su naseljima živjela 2.199.902 stanovnika, što čini 56,8 % stanovništva Hrvatske, a u ruralnim i prijelaznim naseljima živio je 1.671.931 stanovnik, odnosno 43,2 % stanovništva Hrvatske. Broj stanovnika u urbanim naseljima Hrvatske od 2011. do 2021. smanjio se za 7,1 %, a u ruralnim za čak 12,8 %. Osim zbog prirodnog kretanja stanovništva, uzrok toga je i migracijsko kretanje stanovništva, posebice iseljavanje mladih. Prema tome, koji su zapravo nedostatci života mladih u ruralnim područjima?

Nedostatci života mladih iz ruralnih područja su mnogobrojni i raznovrsni. U istraživanju mladih u sklopu projekta SECRRURAL pokazalo se da su mladi iz hrvatskih ruralnih područja izrazito nezadovoljni prilikama za zaposlenje u mjestu

stanovanja i bližoj okolini, nezadovoljni su upravljačkim političkim strukturama (naročito radom države) te percipiraju nisku kvalitetu prometne infrastrukture i povezanosti koja se ponajprije očituje u nedostupnom i nekvalitetnom javnom prijevozu i primoranosti korištenja automobila u svakodnevnom životu. Osim toga, valja istaknuti i ključne dezintegrativne čimbenike poput niskog povjerenja u institucije (posebice je izraženo nisko povjerenje u državna tijela vlasti i pravosudni sustav), percepcija prisutnosti koruptivnih radnji u vidu nepravednih zapošljavanja u ruralnim područjima, izostanak formalne društvene participacije u vidu volontiranja te niska razina političke participacije, odnosno općenito slab interes za lokalnu politiku, limitirane mogućnosti i izostanak motivacije za sudjelovanjem u političkom životu svoje ruralne zajednice (prisutan osjećaj bespomoćnosti kod mladih).

Suprotno od toga, u Vašem istraživanju koje ste predstavili na znanstveno-stručnom skupu „Selo i ruralni prostor“, mladi ističu pozitivne aspekte života na selu, što se vežu uz njihov ostanak. Koje su to prednosti koje ih ondje zadržavaju?

Ključne prednosti koje mladi iz ruralnih područja ističu u sklopu našeg istraživanja su istaknuti u nastavku. Prvo i najvažnije je snažna povezanost s ruralnim mjestom koja se ogleda u snažnoj podršci i bliskosti obitelji i prijatelja, povezanošću s čistom i još uvijek netaknutom prirodom i fizičkim prostorom te navici na ruralni način života. Nadalje je istaknuto općenito zadovoljstvo životom u ruralnom naselju koji se najviše ističe kod onih koji već imaju izgrađeni obiteljski život (bračno partnerstvo i imanje djece), kao i kod onih koji su zadovoljni trenutnim zaposlenjem. Također, treba istaknuti i izrazito zadovoljstvo stambenim uvjetima gdje se posebice ističe zadovoljavajuća veličina stambenog prostora i važnost imanja okućnice. Naposljetku još valja istaknuti razvijeno opće povjerenje u druge sumještane što se ponajprije ogleda u dobrim međuljudskim odnosima te čestoj neformalnoj društvenoj aktivaciji u vidu spremnosti na pomoć sumještanima. Ostale istaknute prednosti života u ruralnom naselju su visoka percepcija fizičke sigurnosti, zadovoljstvo vlastitim zdravljem, zadovoljstvo prirodnim okolišem i zadovoljstvo načinom ispunjavanja slobodnog vremena.

Može li tome doprinijeti i društveni angažman u ruralnoj zajednici (aktivnosti u KUD-u ili drugoj udruzi)? Štoviše, može li do vratiti one koji su otišli ili privući neke druge mlade?

Iako se prema dosadašnjim istraživanjima (pa i našem) većina mladih iz ruralnih područja rijetko uključuje u formalne oblike volontiranja zbog manjka organiziranih prilika i veće usmjerenosti na neformalne oblike društvenog sudjelovanja, društvena participacija poput volontiranja može pružiti osjećaj pripadnosti, sigurnosti i povjerenja u lokalnu zajednicu. Unatoč nižoj razini formalne participacije, uključivanje u lokalne aktivnosti može potaknuti buduće aspiracije mladih za aktivniju ulogu u zajednici. No, teško je govoriti o tome da društvena participacija može zadržati mlade u ruralnom području ili pak vratiti one koji su već otišli. U sklopu našeg istraživanja društvena participacija nije prepoznata kao značajan prediktor namjere ostanka mladih u ruralnim područjima. No, svakako nije moguće zanemariti važnu ulogu koju formalna i neformalna društvena participacija imaju u razvoju identifikacije s lokalnom zajednicom koja jest prepoznata kao važan prediktor namjere ostanka ruralnih mladih u sklopu našeg istraživanja.

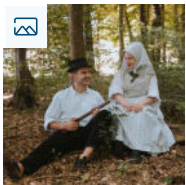
Kojim bi se javnim politikama mogao poboljšati status mladih u ruralnim sredinama? Imate li kakav pozitivan primjer iz Hrvatske, a eventualno i iz inozemstva?

Ovo je pitanje izrazito opsežno i o njemu bi se puno moglo pričati. Svakako je ključno spoznati kako su mladi iz ruralnih područja kompleksna i izrazito heterogena društvena skupina o kojoj ovisi buduća opstojnost hrvatskih ruralnih područja. Osim toga, treba ih se shvatiti kao ranjivu društvenu skupinu koja je posljednjih desetljeća pogođena brojnim negativnim trendovima i to ne samo demografskim i ekonomskim, već i društvenim. Ta posebnost ove skupine mladih do sada nije dovoljno prepoznata u nacionalnim programima za mlade. Dodatna otegotna okolnost je ta da još uvijek nema dovoljno holističkih podataka o mladima iz ruralnih područja u okviru suvremene hrvatske ruralne sociologije što posebno otežava donošenje nekih širih policy rješenja za mlade iz ruralnih područja. Ovdje ističem samo nekolicinu preporuka koje donosi

naše istraživanje: 1. kvalitetnije rješavanje stambenog pitanja mladih iz ruralnih područja (pravednija raspodjela državnog poljoprivrednog i građevinskog zemljišta mladima); 2. pravedan način dolaska do zaposlenja unutar lokalne zajednice; 3. potpore za pokretanje vlastitog poduzetničkog duha (razvoj vlastitog posla u poljoprivredi, ali danas značajno više i izvan nje) i nastavak višeg/visokog obrazovanja ili stručnog usavršavanja; 4. potpore za pohađanje autoškole i/ili kupnju prvog automobila uslijed nemogućnosti oslanjanja na javni prijevoz; 5. razvoj sadržaja za slobodno vrijeme mladih (sportske, edukacijske, kulturne i zabavne aktivnosti); 6. jačanje civilnog sektora u vidu formalne društvene, ali i političke participacije s posebnim naglaskom na promociju važnosti sudjelovanja mladih u donošenju promjena za njihove lokalne zajednice; 7. opća ulaganja u infrastrukturu naselja (naročito brzi Internet, kvalitetnije ceste i prometnu povezanost); 8. dugoročni plan nastojanja povećavanja povjerenja mladih u političke i upravljačke strukture lokalne i državne razine; 9. razvoj posebnog nacionalnog programa koji bi se usredotočio na specifičnosti ruralne populacije mladih te 10. opće ulaganje u demografsku, gospodarsku i društvenu obnovu hrvatskih ruralnih područja.

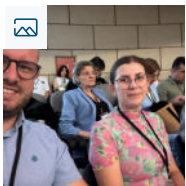
Tekst financira Agencija za elektroničke medije, u sklopu Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

Sve članke serijala moguće je pogledati u nastavku:

EVO KAKO SU MLADI OSTALI NA SELU

'Nadam se da će iz Andrijevacu krenuti revolucija kakvu trebamo'

PIŠE IVAN MAJSTORIĆ

Kako svoju lokalnu zajednicu pokreću znanjem i radom?

PIŠE IVAN MAJSTORIĆ

'Gradovi i općine mjerama se trebaju natjecati u zadržavanju mladih'

VRATIO SE U RODNO SELO I POSTAO NAČELNIK

Politika ne mora biti prljav posao, nego sredstvo za razvoj i napredak

MLADI - SNAŽAN GLAS ZABORAVLJENIH SLAVONSKIH SELA

Osnovali seoski portal te u godinu i pol postigli veliki uspjeh

